

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Presă și informare

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 47/09

4 iunie 2009

Hotărârea Curții în cauza C-8/08

T-Mobile Netherlands BV și alții/Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit

O REUNIUNE UNICĂ ÎNTRE SOCIETĂȚI POATE CONSTITUI O PRACTICĂ CONCERTATĂ CONTRARĂ DREPTULUI COMUNITAR AL CONCURENȚEI

*Prezumția legăturii de cauzalitate între concertare și comportamentul pe piață al
întreprinderilor interesate, formulată în jurisprudența Curții, trebuie să fie aplicată de instanța
națională*

Dreptul comunitar interzice acordurile și practicile concertate între întreprinderi. Potrivit legislației olandeze, „practică concertată” înseamnă orice practică concertată în sensul dreptului comunitar.

În anul 2001, un număr de cinci operatori beneficiau în Țările de Jos de o rețea proprie de telefonie mobilă, și anume Ben Nederland BV (în prezent T-Mobile), KPN, Dutchtone NV (în prezent Orange), Libertel-Vodafone NV (în prezent Vodafone), precum și Telfort Mobile BV [devenită O2 (Netherlands) BV și, în prezent, Telfort].

La 13 iunie 2001 a avut loc o reuniune a reprezentanților acestor cinci operatori. Reuniunea a avut ca obiect în special reducerea remunerațiilor standard ale distribuitorilor de abonamente începând cu 1 septembrie 2001 sau în jurul acestei date.

Prin Decizia din 30 decembrie 2002, Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (autoritatea în domeniul concurenței din Țările de Jos) a constatat că cei cinci operatori încheiaseră un acord între ei sau își concertaseră practicile. Considerând că aceasta restrânge în mod sensibil concurența și este în consecință interzis de dreptul intern, Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit a aplicat amenzi tuturor acestor întreprinderi. Întreprinderile menționate au contestat această decizie.

College van Beroep voor het bedrijfsleven (Tribunalul Administrativ pentru Comerț și Industrie), sesizat cu soluționarea cauzei în apel, solicită Curții de Justiție să clarifice noțiunea de practică concertată, în special să indice criteriile care trebuie reținute pentru a aprecia dacă o practică concertată are un obiect anticoncurențial, să precizeze dacă instanța națională care examinează existența unei practici concertate este obligată să aplice prezumția de cauzalitate formulată în jurisprudența Curții în materie și să stabilească dacă această prezumție este aplicabilă în cazul în care concertarea este întemeiată pe o singură reuniune a întreprinderilor interesate.

În ceea ce privește criteriile care trebuie reținute pentru a aprecia dacă o practică concertată are un obiect anticoncurențial

Cu titlu introductiv, Curtea amintește că toate criteriile stabilite în jurisprudența sa în scopul de a aprecia dacă un comportament are ca obiect sau ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței sunt deopotrivă aplicabile în cazul unui acord, al unei decizii sau al unei practici concertate. În ceea ce privește definiția unei practici concertate, Curtea arată că aceasta vizează o formă de coordonare între întreprinderi care, fără să fi mers până la realizarea unei convenții propriu-zise, substituie în mod conștient riscurile concurenței cu o cooperare practică între întreprinderi.

În continuare, Curtea evidențiază că a furnizat deja o serie de criterii care permit să se aprecieze dacă o practică concertată prezintă un caracter anticoncurențial, fiind vizate în special conținutul dispozițiilor care o instituie, scopurile obiective pe care urmărește să le atingă, precum și contextul economic și juridic în care se încadrează aceasta. Pentru a avea un obiect anticoncurențial, este suficient ca practica concertată să poată produce efecte negative asupra concurenței. Cu alte cuvinte, aceasta trebuie numai să fie aptă în mod concret, ținând cont de contextul juridic și economic în care se înscrie, să împiedice, să restrângă sau să denatureze concurența în cadrul pieței comune.

În plus, Curtea precizează că se poate considera că o practică concertată are un obiect anticoncurențial chiar dacă această practică nu produce vreun efect direct asupra prețului achitat de consumatorii finali, ci are în vedere exclusiv remunerațiile acordate distribuitorilor pentru încheierea de abonamente.

În sfârșit, Curtea arată că orice schimb de informații între concurenți urmărește un scop anticoncurențial atunci când poate elimina incertitudinile legate de comportamentul avut în vedere de întreprinderile interesate, inclusiv atunci când, precum în speță, comportamentul are în vedere reducerea comisionului standard al distribuitorilor. Este de competența instanței de trimitere să verifice dacă schimbul de informații din cadrul reuniunii din 13 iunie 2001 era susceptibil să înlăture astfel de incertitudini.

Cu privire la obligația instanței naționale de a aplica prezumția de cauzalitate formulată în jurisprudența Curții

Curtea amintește că noțiunea de practică concertată implică, pe lângă concertarea între întreprinderi, un comportament pe piață care dă curs acestei concertări și o legătură de cauzalitate între aceste două elemente. În acest cadru, Curtea a stabilit, prin jurisprudența sa, o prezumție de cauzalitate potrivit căreia, sub rezerva probei contrare care trebuie făcută de operatorii interesați, întreprinderile participante la concertare, care rămân active pe piață, țin seama de schimbul de informații cu concurenții lor pentru a determina propriul comportament pe această piață.

Întrucât interpretarea dreptului comunitar realizată de Curte este obligatorie pentru toate instanțele din statele membre, instanța națională este obligată să aplice prezumția de cauzalitate.

În ceea ce privește aplicabilitatea prezumției legăturii de cauzalitate în cazul în care concertarea este întemeiată pe o unică reuniune

Curtea evidențiază că, în funcție de structura pieței, nu este exclus ca o singură reuniune să poată fi suficientă în principiu pentru ca întreprinderile interesate să își concerteze comportamentul pe piață. Astfel, dacă întreprinderile interesate pun la punct o înțelegere complexă cu privire la un

număr ridicat de aspecte ale comportamentului lor pe piață, acestea vor avea nevoie de contacte regulate pe o lungă perioadă. În schimb, dacă respectiva concertare este, precum în prezenta cauză, punctuală și urmărește exclusiv un parametru izolat al concurenței, o singură reuniune ar putea fi suficientă pentru a realiza scopul anticoncurențial urmărit.

În aceste condiții, trebuie să se considere că nu este atât de important numărul de reuniuni între întreprinderile interesate cât aspectul dacă acest contact sau contactele care au avut loc au oferit întreprinderilor posibilitatea de a ține cont de schimburile de informații cu concurenții pentru a determina comportamentul lor pe piața în discuție și de a înlocui în mod conștient riscurile concurenței cu o cooperare practică. Din moment ce se poate dovedi că între aceste întreprinderi a avut loc o concertare și că acestea au rămas active pe piață, în mod justificat se impune ca întreprinderile să facă dovada că această concertare nu a avut nicio influență asupra comportamentului lor pe piața respectivă.

În consecință, în măsura în care întreprinderea participantă la concertare rămâne activă pe piața în discuție, prezumția legăturii de cauzalitate între concertare și comportamentul acestei întreprinderi pe piața respectivă este aplicabilă chiar dacă respectiva concertare nu se întemeiază decât pe o singură reuniune a întreprinderilor interesate.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

Limbi disponibile: EN DE ES FR NL RO

Textul integral al hotărârii este disponibil la adresa internet a Curții

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=RO&Submit=rechercher&numaff=C-8/08>

În general, acesta poate fi consultat începând din ziua pronunțării, de la ora 12 CET.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să îl contactați pe Claudiu Ecedi-Stoisavlevici.

Tel.: (00352) 4303 3720 Fax: (00352) 4303 4719